

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

Хочаш у роту —
прайдзі
кастынг

Дакументальнае
кіно
«Беларусьфільма»

Чытачы
«Звязды»
жартуюць

15 ЛІПЕНЯ 2017 г.

СУБОТА

№134 (28498)

СТАР. 4

СТАР. 5

СТАР. 8

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У ПЕРСПЕКТИВЕ — СУМЕСНЫЯ ПРАЕКТЫ

Прэзідэнты Беларусі і Малдовы правялі
двухбаковую сустрэчу

Нашы краіны звязваюць не толькі гады ўсталяваных дыпламатычных адносін, але і агульнае савецкае мінулае, абшчамінае супрацоўніцтва, чалавечыя кантакты. Пра тое, што яднае Беларусь і Малдову, кіраўнікі дзвюх дзяржаў гаварылі падчас сустрэчы ў Віцебску.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з савецкіх часоў з павагай ставіцца да малдаўскай зямлі і людзей, якія на ёй жывуць. Малдаване — вялікі народ, у якога шмат агульнага з беларускім, бо ён такі ж працалюбівы, як і наш.

«Асаблівае вашага візіту ў тым, што вы самі паглядзелі Беларусь. Вы яе, можна сказаць, памацалі: у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, пабывалі на культурных аб'ектах, пабачылі, як мы ставімся да памяці. Мы не проста піярымся і расказваем, якія мы няшчасныя, і як у вайне нам было цяжка. Мы захоўваем гэтую памяць, — сказаў беларускі лідар. — Я магу з вамі размаўляць як з чалавекам, які пазнаў Беларусь».

Кіраўнік беларускай дзяржавы заявіў аб гатоўнасці развіваць супрацоўніцтва паміж краінамі ў любой сферы — ад прамысловасці да сельскай гаспадаркі. «Мы ад вас нічога не хаваем. Вы бліжэй да нас чалавек. Мы з вамі прытрымліваемся практычна аднолькавых поглядаў. Вы памятайце, што мы ў любы момант гатовы дапамагчы, падставіць сваё плячо», — выказаў гатоўнасць Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу Прэзідэнт Малдовы Ігар Дадон сказаў, што ў яго засталіся выключна станоўчыя ўражанні ад візіту ў Беларусь. «Нам ёсць чаму ў вас павучыцца. Я кажу гэта шчыра, адкрыта. Я бачыў прадпрыемствы і ў Еўрапейскім саюзе, але той узровень, на які паднялася прамысловасць у Беларусі, для нас толькі мара на гэтым этапе. Мы маем намер па некаторых кірунках больш паглыблена запусціць сумесныя праекты», — сказаў ён.

Вераніка ПУСТАВІТ, г. Віцебск. [pustavii@zviazda.by](#)

■ Прыйменная кампанія — 2017

«Геаграфія» стабальнікаў: ад Ліцэя БДУ да сельскай школы

Да 17 ліпеня ў беларускіх ВНУ працягваецца прыём дакументаў на бюджэтную форму навучання. А тым часам Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў агучыў папярэднія вынікі асноўнага і рэзервавага этапаў ЦТ.

Сёлета ў цэнтралізаваным тэсціраванні прынялі ўдзел 90 125 абітурыентаў. Абсалютных вынікі (100 балаў) прадэманстравалі 303 удзельнікі ў 314 выпадках. 100 балаў па двух вучэбных прадметах атрымалі 11 абітурыентаў, а 292 — па адным.

На ЦТ па рускай мове зарэгістравана 66 стабальных вынікаў, а па беларускай — 35. Улічваючы, што беларускую мову здавала ўтрый менш абітурыентаў, справіліся з тэстам па роднай мове яны зусім нядрэнна.

На ЦТ па матэматыцы 100-бальныя сертыфікаты атрымалі 69 абітурыентаў, а здавала яе каля 50 тысяч чалавек, па фізіцы — 15, хіміі — 25, грамадазнаўстве — 16, замежных мовах — 49, біялогіі — 18, гісторыі Беларусі — 19, геаграфіі — 1, сусветнай гісторыі найноўшага часу — 1.

У ліку абітурыентаў, якія атрымалі 100-бальныя сертыфікаты, 250 выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі бягучага года: сярод іх 100 выпускнікоў гімназій, 65 — ліцэяў, 85 скончылі звычайную сярэднюю школу, 1 выпускнік устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі, а таксама 51 выпускнік устаноў адукацыі мінулых гадоў і 1 абітурыент, які скончыў устаноў адукацыі ў гэтым годзе за межамі Беларусі.

Найбольшай колькасцю стабальных вынікаў могуць пахваліцца выпускнікі устаноў адукацыі Мінска (82) і раённых цэнтраў (87). Таксама па адным стабальным сертыфікаце атрымалі і 9 выпускнікоў устаноў адукацыі, размешчаных у сельскай мясцовасці.

Як бачна, тэсты з'яўляюцца цалкам даступнымі для выканання, незалежна ад тыпу устаноў адукацыі і месца яе размяшчэння. Сярод удадальнікаў максімальнага выніку ёсць як выпускнікі элітарнага Ліцэя БДУ, так і выпускнікі самых звычайных сярэдніх школ. Прычым выпускнікі сельскіх школ не аступаюць гараджанам па ўдзельнай вазе абсалютных вынікаў на ЦТ (улічваючы нешматлікасць выскоўцаў у агульным патоку абітурыентаў).

Надзея НІКАЛАЕВА. [nikalaeva@zviazda.by](#)

Аўтарытэт у супольнасці нацый

«Славянскі базар у Віцебску» — равеснік незалежнай Беларусі. За гэтыя гады ён стаў візітнай карткай краіны, а Віцебск — сапраўднай культурнай сталіцай, у якой за 25 гадоў правядзення фестывалю пабывалі дэлегацыі з 72 дзяржаў.

Аляксандр Лукашэнка ўручыў
ўзнагароду ўладальніцы Гран-пры XV
Міжнароднага дзіцячага музычна-
га конкурсу «Віцебск-2017» Марыі
Магільнай.

МІСІЯ — АБ'ЯДНОЎВАЦЬ

«Мы сардэчна прымаем удзельнікаў і паклоннікаў фестывалю, якія прыбылі з Еўропы, Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Гэта красамоўна сведчыць не толькі аб яго папулярнасці, але і аб узрастаючым аўтарытэце Беларусі ў супольнасці нацый», — сказаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка з галоўнай сцэны фестывалю перад пачаткам цырымоніі адкрыцця.

Ганаровымі гасцямі свята сёлета сталі Прэзідэнт Малдовы, дзяржаўны сакратар Казахстана, кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў шэрагу дзяржаў. За чвэрць стагоддзя «Славянскі базар у Віцебску» стаў «люстэркам» найноўшай гісторыі.

«Успамінаюцца часы, калі на постсавецкай прасторы руінаваліся шматгадовыя асновы, і людзям было не да мастацтва. Менавіта тады мы пастараліся сабраць разам усе творчыя сілы дзеля агульнай справы — духоўнага адраджэння і працы лепшых традыцый», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

■ Па сутнасці

Тры ўказы і шмат пытанняў

Як атрымаць дзяржпадтрымку на будаўніцтва жылля?

Па словах начальніка ўпраўлення жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандра ГОРВАЛЯ, праект пастановы аб прадастаўленні адрасных субсідый на будаўніцтва жылля ўжо вынесены на грамадскае абмеркаванне. Аб гэтым ён сказаў падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА. Дакумент будзе дэталізаваць дзеянне Указа №240 «Аб дзяржаўнай падтрымцы грамадзян пры будаўніцтве (рэканструкцыі) жылых памяшканняў».

Нагадаем, што Указ №240 ўводзіць у Беларусь адаснае субсідаванне ў жыллёвым будаўніцтве. Яно прадугледжвае выплату часткі працэнтаў за карыстанне крэдытам на будаўніцтва жылля, атрыманым грамадзянамі ў любым камерцыйным банку, а шматдзетным і маладым сем'ям і дзецям-сіротам — таксама пагашэнне часткі асноўнага доўгу па такіх крэдытах. Пры гэтым атрымаць субсідыі могуць усе грамадзяне, якія маюць права на атрыманне дзяржаўнай падтрымкі ў адпаведнасці з Указам №13 «Аб некаторых пытаннях прадастаўлення грамадзянам дзяржаўнай падтрымкі пры будаўніцтве (рэканструкцыі) або набыцці жылых памяшканняў» ад 6 студзеня 2012 года.

Тэкст праекта пастановы ўжо цяпер размешчаны на сайце Мінбудаархітэктуры ў раздзеле «Абмеркаванне нарматыўна-прававых актаў». У ім прапісана, якія неабходныя дакументы, пазначаны тэрміны іх падачы, а таксама ўказаны ведамствы, якія іх прымаюць. Мяркуюцца, што грамадскае абмеркаванне пройдзе да 20 ліпеня. Да 6 жніўня пастанова павінна быць прынята, каб запрацаваў указ. Таксама цяпер укладнаецца пералік аб'ектаў з прыцягненнем адрасных субсідый на суму ў 135 мільёнаў рублёў пад Указ №240. Чакаецца, што будучы дадавацца грошы камерцыйных банкаў, а значыць стануць з'яўляцца і новыя аб'екты. Аляксандр Горваль растлумачыў, што канчатковы спіс таксама сфарміруецца да 6 жніўня.

СТАР. 2

■ Найлепшыя ў прафесіі

ПРЫБРАЦА Ё ДВАРЫ І... УБАЧЫЦЬ КАЛІЗЕЙ

Ці лёгка звычайнаму дворніку адправіцца на бясплатны адпачынак у Рым? Так, калі ён працуе ў Цэнтральным раёне сталіцы. Ужо трэці месяц тут працягваецца конкурс «Найлепшы дворнік», пераможца якога, сярод іншага, будзе ўзнагароджаны.

ны пазездкай у сталіцу Італіі. Днямі 20 найлепшых прадстаўнікоў прафесіі, якія выйшлі ў фінал спаборніцтва, сустрэліся ў адным з мінскіх рэстаранаў за кубкам кавы з прадстаўнікамі адміністрацыі раёна, у тым ліку з яе кіраўніком Ігарам Бузоўскім. Удзельнікі абмеркавалі ўмовы правядзення трэцяга і апошняга этапу конкурсу, правялі лёсаванне, а таксама пагутарылі з кіраўніцтвам жыллёва-камунальных службаў і, вядома, карэспандэнтам «Звязды».

Сам конкурс распачаўся 1 мая — тады арганізатары атрымалі чатыры дзясяткі заявак ад ахвотных змагацца за турыстычную паездку ў Заходнюю Еўропу. Пасля гэтага было арганізавана «народнае галасаванне» — у сацыяльнай сетцы «УКантакце» кожны жыхар Цэнтральнага раёна сталіцы мог падтрымаць свайго кандыдата. Па выніках «плебісцыту» былі вызначаны 20 фіналістаў. У хуткім часе кожнага з іх чакае раптоўны візіт спецыяльнай камісіі, якая ацэніць стан дваровых тэрыторый, адказнасць за якія нясуць кандыдаты, і вынесе канчатковае рашэнне наконт пераможцы.

СТАР. 3

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У Лондане падлеткі рабуюць з дапамогай кіслаты

Лонданская паліцыя затрымала падлетка, які здзейсніў серыю нападаў на мясцовых жыхароў пры дапамозе кіслаты. Адзін з пацярпелых знаходзіцца ў шпіталі ў крытычным стане, паведамляе ВВС.

Усе атакі адбыліся ў лонданскіх раёнах Хэкні, Стоўк Ньёінгтан і Ісплінгтан. Напады здзяйсняліся двума маладымі людзьмі, якія перамяшчаліся на мопедзе. Злачынцы пад'язджалі да сваіх ахвяр, якія таксама ехалі на мопедах або ішлі пешшу, плёскалі ім у твар атрутай вадкасцю, пасля чаго рабавалі. Аднаму з арыштаваных прад'яўленыя абвінавачванні ў нанясенні калецтваў і рабаванні. Атакі пры дапамозе кіслаты адбываюцца на лонданскіх вуліцах досыць рэгулярна: у 2015 годзе было зафіксавана 261 такое напаўдэна, у 2016 годзе — 458, з пачатку 2017 — 120 выпадкаў «кіслотных атак».

Дзеля чаго дэмакраты ЗША готовыя кінуць піць

Амерыканцаў спыталі ў інтэрнеце, што можа падштурхнуць іх адмовіцца ад выпіўкі, і тры чвэрці ўдзельнікаў апытання партала detox.net, якія падзяляліся дэмакратычнымі поглядамі, растлумачылі, што іх можа заахвоціць да гэтага імплічмент прэзідэнта ЗША Дональда Трампа.

Больш за 73% дэмакратаў заявілі, што кінуць піць, калі Трампу абвясцяць імплічмент на наступны дзень. Пры гэтым толькі 30,6% рэспубліканцаў адмовяцца ад спіртнога, калі прэса перастане пісаць пра звязаныя з прэзідэнтам скандалы.

Зрэшты, адной палітыкай апытанне не абмяжоўвалася: напрыклад, 40% амерыканцаў, якія выпіваюць

штодня, заявілі, што больш ахвотна б страцілі ўласнага давадана, чым адмовіліся б ад алкаголю. Чвэрць з гэтай групы аддалі перавагу таму, каб пазбавіцца ад рукі, але не кідаць згубную звычку. Сярод тых, хто ўжывае алкаголь толькі некалькі разоў у год, гэтыя паказчыкі куды больш сціплыя: 9% хутчэй адмовіліся б ад давадана, 2% — ад нуху, а вось губляць пальцы дзеля алкаголю сярод практычна непітушчых амерыканцаў ніхто не захацеў. Акрамя таго, даследчыцы высветлілі: чалавеку трэба заплаціць у сярэднім 365,5 тысячы долараў, каб ён пагадзіўся кінуць піць да канца сваіх дзён.

У Нью-Ёрку вылучаць 32 мільёны на барацьбу з пацукамі

Мэр Нью-Ёрка Біл Дэ Блазіа вылучыў 32 мільёны долараў на барацьбу з пацукамі ў горадзе, паведамляе ABC News.

У некалькіх раёнах горада пачнецца замена смеццевых скрын на жалезныя, таксама заменіць падлогу ў падвалах дамоў на бетонную, закупаць новыя апараты для спрацоўвання адходаў, якія пацукі не змогуць адкрыць. У лютым улады Нью-Ёрка заявілі, што адзін чалавек памёр з-за рэзкай хваробы, якая перадаецца пацукамі, яшчэ два сур'ёзна пацярпелі. Даследаванні 2014 года паказваюць, што ў горадзе жыўе два мільёны грызуноў, хоць раней лічылася, што іх папуляцыя складае восем мільёнаў асобін. У сакавіку 2015 года навукоўцы знайшлі ў нью-ёркскіх грызуноў пацучыню паўднёвую блыху — пераносчыка бубоннай чумы. Менавіта гэта захворванне назвалі «чорнай смерцю», і яно стала прычынай разбуральнай эпідэміі ў XIV стагоддзі, якая забіла ад 25 да 50 мільёнаў еўрапейцаў.

Кітай — найбуйнейшы імпарцёр нафты ў свеце

Кітай у першым паўгоддзі стаў найбуйнейшым у свеце імпарцёрам нафты, абышоўшы па гэтым паказчыку ЗША. У студзені—чэрвені бягучага года імпарцт гэтага паліва ў Кітай вырас на 13,8% — да 212 млн барэляў, перадае «Інтэрфакс».

Кітай у першым паўгоддзі закупаў прыкладна 8,59 млн барэляў у суткі (б/с), тады як ЗША ўзвізілі 8,14 млн б/с. Кітай нарасціў імпарцт нафты на фоне намагаанняў па стварэнні стратэгічных запасаў і павышэння попыту з боку незалежных нафтаперапрацоўчых кампаній. Імпарцт іншага энергаразурсу, агульна таксама вырас у першым паўгоддзі, рост склаў 23,5% — да 763,2 тыс. тон у суткі. У чэрвені Кітай імпартаваў у сярэднім 720 тыс. тон вугалю ў суткі.

У першым паўгоддзі цэны на вугаль на ўнутраным рынку КНР былі высокія, кажуць эксперты, тады як на сусветным рынку кошт вугалю парэунальна нізкі. Пры гэтым у другім паўгоддзі па меры спынення дзеяння абмежаванняў на здабычу вугалю ў Кітаі яго імпарцт можа скараціцца.

ISSN 1990 - 763X

■ Падпіска—2017

«ЗВЯЗДА» — ГЭТА ЁЖО ПАЖЫЦЦЁВА...»

Тры з невялічкім тыдні застаецца да стагадовага юбілею найстарэйшай беларускай газеты. Напярэдадні яго, бліжэй да 9 жніўня, ну, вядома ж, трэ будзе, спыніцца і азірнуцца — на прайздзены шлях, на тое, што ўдалося і не ўдалося зрабіць, падвесці вынікі, падзякаваць усім, хто шчыраваў тут раней, хто выпісаў, і, нягледзячы ні на што, працягвае выпісваць адзіную беларускамоўную...

Але ж, каб зрабіць вось гэта, апошняе, то-бок, каб падзякаваць чытачам, ёсць падставы і зараз. Ну, па-першае, завяршылася чарговая падпісная кампанія, па-другое, у сценах рэдакцыі адбыўся чарговы розыгрыш прызоў.

Лёс іх, як заўжды, вырашлі гасці — адрданы падпісчыкі і, можна сказаць, адзін з улюблёных аўтараў газеты, дацэнт Белдзяржуніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі Іван Іванавіч Астроўскі і кінааператар студыі «Летапіс» кінастудыі «Беларусьфільм» Георгій Георгіевіч Каралёнак. Яны ж, гасці, мелі магчымасць пераканацца, што ўсе дасягнутыя карткі ў рэдакцыі зарэгістраваны, размеркаваны па абласцях, а галоўнае, што ўсе яны, так бы мовіць, «прайшлі» праз чароўны звяздоўскі капалюш, з якога трэ было выцягнуць шчаслівыя.

СТАР. 3

Спецыяліст аддзела маркетынгу выдавецкага дома «Звязда» Юлія КАЗУРА і падпісчыкі газеты Георгій КАРАЛЁНАК і Іван АСТРОЎСКІ.

Фота Руслана ПІСЦЕВАГА